

Kattusseqatigiit Partiiat

17. august 2012

EM 2012/41

I henhold til § 33 i Inatsisartuts Forretningsorden fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, at arbejde for, at det indenfor jagttiden tillades at indfange vilde gæs i Grønland med henblik på husdyrhold.
(Medlem af inatsisartut Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat).

Begrundelse:

Det er ikke et særsyn, at mange arter af gæs yngler i landet hver forår og sommer. Det er ligeledes velkendt, at nogle gæs flyver hen over landet, for at nå til andre lande, hvor de kendetegnes ved at være en plage for landbruget.

Det er en kendsgerning, at man i de tidligere tider har haft udbytte af at have vilde gæs som husdyr. Dog har senere tiders lovændringer sat stærke begrænsninger for jagt af vilde gæs, og siden er det også ligeledes blevet forbudt at holde disse som husdyr.

I dag er området reguleret af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 8 af 2. marts 2009 om beskyttelse og fangst af fugle. § 18 i bekendtgørelsen har følgende ordlyd:

”§ 18. Hold af vilde grønlandske fuglearter i fangenskab er ikke tilladt.”

Bestemmelsen stammer oprindeligt tilbage fra en tidligere gældende bekendtgørelse om beskyttelse og fangst af fugle fra 2001. Det er uvist, hvorfor man i sin tid indførte denne bestemmelse i bekendtgørelsen. Såfremt nærværende forslag vedtages, må Naalakkersuisut under alle omstændigheder ændre denne bestemmelse i den nugældende bekendtgørelse.

Såfremt det tillades at indfange vilde gæs til husdyrhold, så vil det være naturligt at tillade denne fangst alene for de arter af gæs, som der i dag drives jagt på, og alene indenfor de i øvrigt gældende jagttider. Ifølge førnævnte bekendtgørelse kan der i dag lovligt drives jagt på følgende arter og indenfor de anførte tidsrum:

- 1) Kortnæbbet gås *Anser brachyrhynchus*¹ 1. september - 30. april. I forvaltningsområde Ittoqqortoormiit må trækkende fugle dog skydes indtil 31. maj.
- 2) Bramgås *Branta leucopsis*² 1. september - 30. april. I forvaltningsområde Ittoqqortoormiit må trækkende fugle dog skydes indtil 31. maj.

¹ Den kortnæbbede gås yngler i Østgrønland. Langt hovedparten af den grønlandske andel af bestanden findes indenfor Nationalparken i Nord- og Østgrønland, og to Ramsarområder er vigtige fældeområder for arten. Hovedparten af ynglebestanden findes i Nordøstgrønland fra Scoresby Sund og nordpå til Jøkelbugten. Ynglefugle er også rapporteret fra Sydøstgrønland. De ikke-ynglende fældefugle findes fra Scoresby Sund og helt op til det nordligste Peary Land. Det er migrerende fugle, som overvintrer i Nordvesteuropa, særligt Storbritannien, Holland og Vestdanmark. De anses ikke som truede. (Kilde: Rødliste 2007 og Wikipedia)

² Bramgås yngler hovedsageligt på de Nordatlantiske øer, herunder i Østgrønland. De er migrerende fugle, som overvintrer i Storbritannien, Holland og på øerne i Det Baltiske Hav. Størstedelen af den grønlandske bestand

3) Canadagås *Branta Canadensis*³ 15. august - 15. oktober.

Det vil ligeledes være naturligt alene at tillade fangst af gæs til husdyrhold udenfor Ramsar-områderne.

I hvert fald Kortnæbbet gås og Bramgås (og måske også Canadagås) er omfattet af AEWA-konventionen, som Danmark har tiltrådt. AEWA står for *Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds* eller frit oversat *Aftale om bevarelsen af Afrikansk-Eurasiske migrerende vandfugle*. AEWA har til formål at beskytte vandfugle, der trækker mellem Afrika, Europa og Asien. Vandfuglene trækker ofte over store afstande og krydser mange landegrænser undervejs. Derfor er der behov for en international samarbejdsaftale for at sikre, at fuglene beskyttes bedst muligt på deres yngle- og opholdssteder, og i de lande, de passerer på deres trækrute. De lande, som har tilsluttet sig aftalen, forpligter sig f.eks. til at bevare og (gen)skabe arternes levesteder og til at igangsætte forskningsprojekter, som kan være med til at skabe bedre forhold for fuglene. Aftalen omfatter omkring 235 arter af vandfugle, som tilbringer hele eller dele af året i vådområder. 53 lande – inklusive Danmark, Finland og Sverige – har tilsluttet sig aftalen, som dækker hele Afrika og Europa, dele af Asien og nogle arktiske områder.

Det vides dog ikke, om Grønland også er omfattet af konventionen. Jeg skal derfor bede Naalakkersuisut om at oplyse i sit svarnotat, om Grønland er omfattet af konvention, og hvad det i givet fald måtte betyde for nærværende forslags realisering. Hvis Grønland ikke er omfattet af konventionen bedes Naalakkersuisut oplyse i svarnotatet, om man vil arbejde på at få Grønland omfattet.

Man kan forestille sig mange forskellige måder, som gæs kan indfanges på med henblik på husdyrhold. Jeg synes, at vi også bør drøfte vores idéer til dette her i salen i dag, således vi kan udveksle erfaringer og viden på området. I vort vidtstrakte land har man jo fra gammel tid gjort sig forskellige lokale fangsterfaringer, som man kan bruge andre steder i landet. Og det er jo vigtigt, at gæssene indfanges på en god måde, så de ikke tager skade, når de skal holdes som husdyr. Ligeledes er det vigtigt, at der etableres hensigtsmæssige forhold for dem i form af hønsehuse tilpasset gæs eller lignende.

Vi viderestiller hermed forslaget fra *Kattusseqatigiit Partiiat*, også på baggrund af henvendelser fra en borgerne.

Vi mener godtagelse af forslaget kan medføre udbytte for befolkningen og samfundet.⁴

Vi vil tage godt imod al støtte og opbakning til forslaget, som vi foreslår henvist til Udvalget for Anlæg og Miljø.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Yngler indenfor Nationalparken i Nord- og Østgrønland, og en væsentlig del af den fældende bestand af ikke-ynglende fugle findes i Ramsarområdet i Jameson Land. Den grønlandske bestand anses ikke som truet. (Kilde: Rødliste 2007 og Wikipedia)

³ Canadagåsen er ikke oprindeligt hjemmehørende i Grønland. Ifølge Rødliste 2007 er den indvandret til Grønland i løbet af 1980'erne, og bestanden er angiveligt i fremgang i Vestgrønland. En væsentlig del af bestanden forekommer i de store Ramsarområder i Vestgrønland. (Kilde: Rødliste 2007 og Wikipedia)

⁴ Der blev i midten af 1960'erne skrevet om egentlig håndbog om hold af vilde gæs: ”*Keeping and Raising Wild Geese in Captivity*” (Frit oversat: *Om at holde og opdrætte vilde gæs i fangenskab*). Det er uvist, om bogen er oversat til grønlandsk eller dansk.

Der vil være udgifter til det nødvendige lovgivningsarbejde. Det forventes, at disse vil kunne afholdes indenfor allerede afsatte bevillinger, under forudsætning af, at der alene er behov for at ændre bekendtgørelsen om beskyttelse af fugle.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Umiddelbart vil der ikke være økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Såfremt det som følge af forslaget realiseres bliver udbredt at holde gæs, er det dog tænkeligt, at biprodukter heraf såsom fjer og dun vil kunne eksporteres til produktion af f.eks. dyner og puder. Ligeledes kan det ikke på forhånd afvises, at kødet vil kunne afhændes såvel her i landet som til udlandet.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Forslaget vil kunne give borgerne en ny mulighed for at ernære sig selv med kød fra gæs samt mulige biindtægter fra gåsehold. Dette dog under forudsætning af, at de etablerer hensigtsmæssige forhold for hold af gæs, f.eks. i form af hønsehuse tilpasset gæs, og sikrer regelmæssig foderforsyning.